

QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imħallef Dr. Neville Camilleri
B.A., M.A. (Fin. Serv.), LL.D., Dip. Trib. Eccles. Melit.

Appell Numru 547/2015/1

Il-Pulizija

vs.

Jordan Azzopardi
Omissis

Illum 25 ta' Lulju 2023

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet miġjuba kontra l-appellant **Jordan Azzopardi**, detentur tal-Karta tal-Identita' bin-Numru 405889(M) u *Omissis*, akkuzati quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) talli fis-17 ta' Ġunju 2015 għal habta tas-siegħa ta' wara nofsinhar (01:00pm) f' dawn il-Gzejjer:

1. mingħajr il-ħsieb li joqtlu jew iqieghdu l-hajja fil-periklu ċar, ikkagunaw ferita ta' natura gravi fil-ġisem ta' Gilmore Cachia;

2. fl-istess data, lok, hin u ċirkostanzi volontarjament kisru l-bon ordni jew il-kwiet pubbliku, bl-għajjat u bil-ġlied;
3. fl-istess data, lok, hin u ċirkostanzi ngurjaw jew heddeu lil Gilmore Cachia;

Jordan Azzopardi akkużat waħdu wkoll talli:

4. fl-istess data, f'xi hin wara s-siegħa ta' wara nofs in-nhar (01:00pm) ingurja jew hedded lil Teresa Cachia;
5. fl-istess data u l-ġranet ta' wara ġab ruħu b'mod li ta fastidju lil Gilmore Cachia u lil Teresa Cachia kif ukoll ġab ruħu b'mod li kien jaf jew messu kien jaf li kien ta' fastidju għal imsemmija Gilmore Cachia u Teresa Cachia;
6. volontarjament ħassar, għamel ħsara jew għarraq hwejjeġ ħaddieħor mobbli jew immobbli u cioè flokk liema ħsara ma tiskorrix l-mitejn u ħamsin Euro (Euro 250) għad-dannu ta' Gilmore Cachia;

Jordan Azzopardi u Omissis akkużati wkoll talli:

7. irrendew ruħhom reċidivi *ai termini* ta' Artikoli 49 u 50 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta b'sentenzi mogħtija lilhom mill-Qrati ta' Malta liema sentenzi ġew deċiżi u ma jistgħux jiġu mibdula.

Il-Qorti giet mitluba li, minbarra li tinfliggi l-piena stabbilita mill-ġi, jekk jidhrilha xieraq, tipprovdi għas-sigurta' ta' Gilmore Cachia u Teresa Cachia jew sabiex tinzamm il-bon-ordni pubbliku, flimkien mal-piena jew minflok il-piena applikabbli għar-reat, torbot lil hatja b'obbligazzjoni tagħhom taht penali ta' flus li tiġi ffissata mill-Qorti.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, fejn il-Qorti, wara li rat Artikoli 49, 50, 216(1)(b), 251A(1)(a)(b), 325(1)(c)(d), 338(dd), 339(1)(e), u 412Ċ tal-

Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, sabet lill-imputat ħati tal-imputazzjonijiet kollha dedotti kontrih u kkundannatu piena ta' seba' (7) xhur prigunerija. L-Ewwel Qorti qalet li in vista tal-fatt li ma ġiex indikat b' mod ċar l-ammont ta' ħsara li sofra l-vittma, hija ma setghetx tagħmel ordni ta' kumpens lill-vittma ta' kriminalita' skont Artikolu 15A tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta. Wara li rat Artikolu 382A tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti ordnat l-ħruġ ta' Ordni ta' Trażżin kontra l-ħati a favur ta' Gilmore Cachia u Teresa Cachia għal perjodu ta' tliet snin mid-data tar-remissjoni tal-piena u li kellha tagħti effett għal kull ma hemm imsemmi f' Artikolu 412Ċ(3)(6)(8)-(11) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta li kellhom japplikaw *mutatis mutandis*.

Rat ir-Rikors tal-appellant ipprezentat fit-30 ta' Diċembru 2021 fejn talab lil din il-Qorti sabiex: *"TILQA' dan l-appell billi TIDDIKJARA s-sentenza appellata bħala nulla u bla effett u b'hekk TORDNA illi l-atti jiġu rinviati għal ġudizzju quddiem l-Ewwel Qorti u dan sabiex l-appellant ma jiġix prekluz mill-benefiċċju tad-doppio esame; sussidjarjament, u f'każ biss li ma tilqax l-ewwel aggravju, TIRRIFORMA s-sentenza appellata billi filwaqt li TIKKONFERMAHA fejn sabet lill-appellant ħati tal-imputazzjonijiet miġjuba fil-konfront tiegħu, u dan fuq l-ammissjoni tiegħu stess, THASSARHA u TIRREVOKAHA fil-parti tal-piena nflitta, u dan billi TIMPONI piena u aktar ekwa u ġusta għaċ-ċirkostanzi tal-każ."*

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat illi dan l-appell ġie assenjat lil din il-Qorti kif preseduta fid-9 ta' Jannar 2023 b' "Assenjazzjonijiet ta' Kawżi u Doveri" mogħti mis-S.T.O. Prim'Imhallef Mark Chetcuti.

Rat il-fedina penali aġġornata tal-appellant eżebita mill-Prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Semgħet is-sottomissjonijiet finali bil-fomm dwar l-ewwel aggravju tal-appellant.

Ikkunsidrat

Illi din hija sentenza preliminari dwar l-ewwel aggravju mressaq mill-appellant liema aggravju huwa dwar in-nullita' tas-sentenza appellata. Huwa jshaq li s-sentenza appellata li tinsab fl-atti proċesswali ġgib is-segventi żewġ dati: 15 ta' Dicembru 2021 u 30 ta' Novembru 2021. Filwaqt li l-ewwel data tinsab fl-ewwel paġna tas-sentenza appellata, it-tieni data hija mnizzla fl-aħħar paġna tal-istess sentenza, eżatt wara d-*decide*. L-appellant jagħmel riferenza għal ġurisprudenza fir-rigward ta' dak sollevat minnu fl-aggravju in eżami u jshaq li l-iżball msemmi minnu jgib in-nullita' tas-sentenza appellata. Huwa jitlob li din il-Qorti tiddikjara s-sentenza nulla u tgħaddi sabiex tirrimetti l-atti lura lill-Ewwel Qorti sabiex tiddeċiedi l-kawża mill-ġdid.

Illi fis-sottomissjonijiet finali bil-fomm, l-Avukat Ġenerali jirrikonoxxi mhux biss li hemm żewġ dati differenti miktuba fuq is-sentenza appellata ta' meta l-istess sentenza suppost ingħatat, pero' jindika nuqqasijiet oħra li skont hu jistgħu jiġu korretti minn din il-Qorti *ai termini* ta' Artikolu 175(2) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta li huwa reż applikabbli b'Artikolu 520(1) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta. L-Avukat Ġenerali jshaq li minhabba speditezza u hela ta' hin, din il-Qorti għandha tordna li jsiru l-korrezzjonijiet li huwa jsemmi. L-appellant ma jaqbilx li din il-Qorti għandha tagħmel dawn il-korrezzjonijiet.

Illi din il-Qorti ser tibda bil-konsiderazzjonijiet tagħha dwar l-ewwel aggravju tal-appellant fejn issir riferenza għaż-żewġ dati fuq is-sentenza appellata. Din il-Qorti effettivament tinnota li huwa minnu li fl-ewwel paġna tas-sentenza appellata hemm imnizzel "*Illum il-15 ta' Dicembru 2021*" u huwa minnu wkoll li fl-aħħar paġna tal-istess sentenza appellata hemm miktuba b'tipa skura (bejn id-*decide* u l-firem tal-Maġistrat u d-Deputat Registratur) is-segventi kliem: "*Mogħtija llum nhar it-30 ta' Novembru 2021 fil-Qrati tal-Ġustizzja, Valletta.*"

Illi l-ġurisprudenza tgħallem li mhux kull irregolarita' jew imprecizjoni li jista' jkun hemm fis-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati twassal għan-nullita' tagħha. Artikolu 382 tal-

Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta jistabbilixxi r-reqwiżiti ta' sentenza valida. Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta jgħid hekk:

“Il-Qorti, meta tagħti s-sentenza kontra l-imputat, għandha tgħid il-fatti li tagħhom dan ikun ġie misjub hati, tagħti l-piena u ssemmi l-artikolu ta' dan il-Kodiċi jew ta' kull liġi oħra li tkun tikkontempla r-reat.”

Illi għandu jingħad li n-nuqqas ta' osservanza ta' wieħed jew iktar mir-reqwiżiti msemmija f' Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta jwassal għal nuqqas ta' hteġa formali essenzjali li timpinġi fuq is-sentenza u l-alidita' tagħha. F'diversi sentenzi¹ mogħtija minn din il-Qorti diversament preseduta ngħad kif l-elementi msemmija f' Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta huma meqjusa *ad validitatem* u jridu jiġu osservati skrupolożament. Din l-iskrupolożita' fl-osservanza ta' dawn ir-reqwiżiti mhix semplici formalizmu iżda hija bbażata fuq il-hteġa li s-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati tkun ċara u ma tohloq l-ebda incertezza f'moħħ l-imputat għal dak li jirrigwarda d-dikjarazzjoni ta' htija fil-konfront tiegħu.

Illi b'daqshekk ma jfissirx li s-sentenzi tal-Qorti tal-Maġistrati jridu jkunu eżenti minn kull forma ta' żball jew ineżattezza, anke jekk tkun relattivament żgħira jew minuri. Spiss jiġri li s-sentenzi tal-Qorti tal-Maġistrati jkun fihom ineżattezzi li pero' mhux neċessarjament iwasslu għan-nullita' tas-sentenza.

Illi għandu jingħad li n-nuqqas ta' indikazzjoni preċiża tad-data fuq sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati mhix wahda minn dawk ir-reqwiżiti li jinsabu mnizzlin f' Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta. Iżda dan in-nuqqas ġie interpretat mill-ġurisprudenza bhala nuqqas ta' dettall indispensabbli għall-validita' ta' dik is-sentenza. Id-data tas-sentenza mhix formalizmu

¹ Ara **Il-Pulizija vs. Joseph Farrugia** (28 ta' Mejju 1987), **Il-Pulizija vs. Anthony Zahra** (26 ta' Mejju 1994), **Il-Pulizija vs. Joseph Muscat** (10 ta' Ġunju 1994), **Il-Pulizija vs. Stephen Bonsfield** (Numru 327/2005 - 27 ta' April 2006), **Il-Pulizija vs. Robert Farrugia** (Numru 357/2014 - 19 ta' Novembru 2015), **Il-Pulizija vs. Philip Zahra** (Numru 348/2015 - 28 ta' Settembru 2017), **Il-Pulizija vs. Nutar Peter sive Pierre Falzon** (Numru 384/2018 - 17 ta' Jannar 2019).

zejjed iżda parti essenzjali mis-sustanza tas-sentenza in kwantu tipprovdi ċertezza dwar iż-żmien tal-ġudizzju. Huwa rekwiżit tant ovvju kwantu jassigura r-retta amministrazzjoni tal-ġustizzja minhabba li minbarra li jiċċirkoskrivi l-parametri temporali perentorji tad-dritt tal-appell tal-partijiet minn dak il-ġudizzju, jistabbilixxi wkoll il-punt tat-tluq minn meta ċerti konsegwenzi tas-sejbien ta' htija jistgħu jibdew jiskattaw.

Illi huwa minnu li n-nuqqas ta' ħarsien tad-dispożizzjonijiet ta' Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta jikkontemplaw il-piena tan-nullita' tas-sentenza b'mod tassattiv biss f'każ fejn tingħata sentenza kontra l-imputat. Iżda r-rekwiżit tad-data fuq sentenza penali hija rekwiżit tant ovvju daqskemm indispensabbli li n-nuqqas ta' indikazzjoni preċiża tagħha fuq is-sentenza nnifisha huwa meqjus mill-ġurisprudenza bħala nuqqas ta' tharis ta' regola t'ordni pubbliku li jwassal anki għan-nullita' tas-sentenza sollevabbli *ex officio*. Dan huwa riskontrabbli f'sentenzi ta' din il-Qorti diversament preseduta f'kawżi, fejn kienet tirriżulta diskrepanza bejn id-data mnizzla fil-kopja formali tas-sentenza mogħtija u dik id-data mnizzla fl-atti proċesswali, fosthom fil-kawżi **Il-Pulizija vs. Peter Axisa** (Numru 556/2015) deċiża fit-30 ta' Novembru 2017, **Il-Pulizija vs. Joseph Mifsud** (Numru 160/2019) deċiża fit-3 ta' Diċembru 2019 u **Il-Pulizija vs. George Gatt** (Numru 260/2017) deċiża fil-25 ta' Ġunju 2020.

Illi din il-Qorti tagħmel riferenza għas-sentenza mogħtija minn din il-Qorti diversament preseduta fit-8 ta' Lulju 2022 fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Justin Mallia** (Numru 43/2022) fejn ingħad hekk:

“Illi din il-kawża titratta dwar l-eċċezzjoni sollevata mid-difiza li s-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali hija nulla u dan għaliex għandha żewġ dati registrati. Hemm id-data tat-13 ta' Jannar 2022 li tidher fuq il-kopja tas-sentenza esebita mid-difiza fuq il-parti warrani tagħha qabel il-firma tal-Maġistrat u fil-parti ta' quddiem taht isem il-Maġistrat hemm indikat data differenti u cioè nhar il-31 ta' Jannar 2022.

Jidher ukoll li fil-kopja li hemm esebita l-Qorti li giet esebita flimkien mal-proċess meta gie ntavolat ukoll hemm żewġ dati, hemm id-data tat-13 ta' Jannar, 2022 fuq il-parti ta' wara u tispjega li tali data saret bħala korrezzjoni wara li d-Deputat Registratur tal-Qorti Lorianne Spiteri ndunat b'dan l-iżball.

Għalhekk dak li qed jistqarr l-Avukat difensur Dr. Franco Debono u cioè li hemm żewġ dati fuq l-istess sentenza huwa minnu minn eżami ta' l-istess sentenza.

Din il-Qorti semgħet lill-Uffiċjal tal-Qorti nhar it-30 ta' Ġunju 2022 Lorianne Spiteri u din spjegat li in effetti hija tokkupa l-kariga ta' Deputat Registratur fil-Qorti tal-Maġistrati li tippresjedi l-Maġistrat Dr. Nadine Lia. Murija s-sentenza esebita fl-atti *a fol. 79 et seq.* tghid li kienet hi li għamlet il-korrezzjoni fuq il-parti ta' wara din is-sentenza u cioè li hi bidlet id-data mit-13 ta' Jannar għall-31 ta' Jannar 2022 u dan wara li għarfet il-firma tagħha.

Mistoqsija jekk għamlitx din il-korrezzjoni qabel ma ngħatat is-sentenza jew wara tghid li ma tiftakarx. Mistoqsija jekk fil-fatt kienitx anke saħansitra rreġistrat din is-sentenza fil-*LECAM system* b'żewġ dati tghid li jista' jkun. Mistoqsija jekk il-korrezzjoni saritx wara li kien induna biha l-avukat difensur tal-akkużat, tghid li setgħa kien il-każ u għalhekk li tali korrezzjoni saret wara li kien gie ntavolat dan l-appell. Tghid li qatt ma saret korrezzjoni fil-kompjuter fejn kienet '*saved*' is-sentenza.

Fil-kawża **Il-Pulizija vs. Aryna Zrakava** deċiża nhar l-10 ta' Diċembru 2019 din il-Qorti stqarret li hija s-sentenza fil-forma stampata, li tkun tinsab fil-proċess, u debitament iffirmata mill-Maġistrat li jkun pronunzjaha, li għandha tkun ritenuta dik li tohloq stat fil-konfront ta' terzi filwaqt li dak li wiehed isib miktub mill-Maġistrat

fuq il-komparixxi jew fuq dokument ieħor għandhom jiġu ritenuti bħala li huma l-appunti tal-Maġistrat li jkun niżżel matul id-dibattitu tal-kawża u dawn ma jistgħux jitqiesu li jiffirmaw is-sentenza vera u proprja tal-Qorti tal-Maġistrati.

Illi din il-Qorti tagħmel referenza għal sentenza mogħtija minn din il-Qorti **Il-Pulizija vs. Joseph Mifsud**² fejn għamlet referenza għal sentenza oħra mogħtija minn din il-Qorti diversament preseduta fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Peter Axisa**³ fejn il-fatti tal-każ kienu kon simili fis-sens li dik il-Qorti osservat illi s-sentenza appellata gġib id-data tal-10 ta' Diċembru, 2016 meta l-atti jindikaw illi f'dik id-data l-atti kienu ilhom konkluzi sa mill-10 ta' Diċembru 2015 u f'dik il-kawża fejn kien hemm data hażina fis-sentenza l-Qorti għaddiet biex tilqa' l-aggravju ta' nullita' u annullat is-sentenza mogħtija.

Illi fil-każ odjern kif onestament xehdet Lorianne Spiteri ma jirriżultax jekk il-korrezzjoni saret qabel ma nġhatat is-sentenza jew wara li nġhatat. Anzi *siccome* s-sinjorina Spiteri qalet li fil-kompjuter is-sentenza għadha *saved* b'zewġ dati il-probabilita' hi li l-korrezzjoni fuq is-sentenza esebita f'dawn l-atti saret wara li gie ntavolat ir-Rikors ta' l-appell ta' Dr. Franco Debono.

Illi a bażi ta' dan l-insenjament din il-Qorti ser ikollha tiddikjara din is-sentenza ukoll nulla u bla effett stante li hija karenti minn dettall indispensabbli għall-validita' tagħha."

Illi din il-Qorti tagħmel riferenza wkoll għas-sentenza mogħtija minn din il-Qorti diversament preseduta fit-23 ta' Marzu 2023 fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Joseph Pullicino** (Numru 249/2022) fejn ingħad hekk:

² "Deċiża mill-Qorti tal-Appelli Kriminali nhar it-3 ta' Diċembru 2019."

³ "Deċiża mill-Qorti tal-Appelli Kriminali nhar it-30 ta' Novembru 2017."

“11. Mill-atti proċesswali jirriżulta li s-sentenza stampata mir-Registatur giet iffirmata mhux biss minnha iżda wkoll mill-Maġistrati. Din allura hija l-kopja uffiċjali li tikkostitwixxi stat fil-konfront ta’ terz. Ġara f’dan il-każ li d-data ta’ din is-sentenza hija indikata li nġhatat fit-3 ta’ Mejju 2022. Iżda hemm ukoll il-verbal tas-seduta datat 18 ta’ Mejju 2022 fih ukoll innizzel notamenti li jindikaw dak li l-Maġistrat riedet li tkun il-parti dispożittiva tas-sentenza. Iżda, kif intwera iżjed il-fuq, dan il-verbal ma jistax jitqiesx bħala sostitut għall-kopja uffiċjali tas-sentenza li tinsab f’pagna 90 u l-anqas jista’ jagħmel tajjeb għan-nuqqasijiet tagħha. B’dan il-mod allura ċ-ċertezza tal-Ġudikat gie mxejjen in kwantu l-verbal jgħid li d-deċiżjoni ttiehdet fit-18 ta’ Mejju 2022 mentri l-kopja uffiċjali tas-sentenza tgħid li din inġhatat fit-3 ta’ Mejju 2022. Din id-diskrepanza sfortunata, għalkemm hija probabbilment frott ta’ żball fit-tipa, mhix meqjusa mill-ġurisprudenza bħala żball sanabbli meta jkun sar fid-data ta’ meta giet pronunzjata s-sentenza. Għalhekk l-ewwel aggravju tal-Avukat Ġenerali jimmerita li jiġi milqugħ.”

Illi minkejja li dak li nġhad fis-sentenzi hawn fuq ikkwotati ma kienx identiku eżatt għall-każ li għandha quddiemha din il-Qorti, din il-Qorti tinnota li l-fatt li fis-sentenza appellata f’dan il-każ hemm innizzla żewġ dati ta’ meta suppost inġhatat is-sentenza in kwistjoni jwassalha sabiex tabbraċċja l-insenjamenti hawn fuq ikkwotati u b’hekk din il-Qorti qed tilqa’ l-ewwel aggravju tal-appellant. Il-fatt li hemm żewġ dati fis-sentenza appellata ma jista’ qatt jitqies bħala *lapsus calami vel computeri*.

Illi din il-Qorti terġa’ tagħmel riferenza għas-sentenzi fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Justin Mallia** u **Il-Pulizija vs. Joseph Pullicino** msemmija aktar ‘il fuq f’din is-sentenza u bħalhom ser tibgħat l-atti proċesswali lill-Ewwel Qorti sabiex l-appellant ma jiġix ipprivat mill-benefiċċju tad-*doppio esame* b’dan illi jiġi speċifikat li din il-Qorti mhijiex qed tannulla l-proċeduri kollha li saru quddiem l-Ewwel Qorti pero’ l-appellant irid jitpogġa mill-ġdid

fil-pożizzjoni li kien immedjatament qabel ma ġiet ippronunzjata s-sentenza appellata.

Decide

Għal dawn il-motivi, il-Qorti qegħda tilqa' l-ewwel aggravju tal-appellant Jordan Azzopardi u għaldaqstant tirrevoka s-sentenza appellata u, biex ma tipprivax lill-partijiet mill-benefiċċju tad-*doppio esame*, qed tirrorinvija l-atti lill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bhala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali sabiex l-appellant jerga' jitpogga fil-pożizzjoni li kien immedjatament qabel ma ġiet pronunzjata s-sentenza appellata u biex terga' tingħata sentenza mill-ġdid skont il-liġi.

Onor. Dr. Neville Camilleri
Imħallef

Alexia Attard
Deputat Registratur